

Фонд державного майна України запровадив сучасний механізм продажу державного майна – порядок проведення в електронній формі продажу об'єктів малої приватизації на аукціонах, або електронні аукціони

Приватизація

on-line

«Електронні торги для мене не стали новиною – я вже брав участь у них. Трохи здивувався, що тепер і державні об'єкти почали продавати у такий спосіб, але не вагався, коли знайшов потрібну пропозицію від держави», – зазначає пан Олександр, який придбав державне майно на першому в історії приватизації електронному аукціоні.

«Схема працює, – каже покупець. – Добре, що й держава долучилася до сучасних способів продажу».

У бізнес-середовищі вважають: чим більше можливостей використовує продавець, тим більша ймовірність продати.

Назустріч покупцеві

Цим принципом керувався Фонд державного майна України, коли вирішив випробувати нові механізми в приватизації. Як неодноразово зазначав Голова Фонду Ігор Білоус, сучасні технології продажу об'єктів приватизації дають змогу залучити більш широке коло потенційних покупців і завдяки цьому підвищити ефективність приватизації та збільшити надходження коштів до державного бюджету.

Півроку підготовки – і перші торги стартували. Майданчиком для них стала Товарна біржа «Універсальна товарно-сировинна біржа».

На електронний аукціон виставили досить неліквідне майно – контейнери для перевезень в Кіровоградській області. Десятки спроб продати їх на класичних аукціонах успіху не мали. Завдяки виставленню на перші електронні торги майно, на утримання якого за багато років пішло чимало державних коштів, нарешті знайшло приватного власника і тепер служитиме бізнесу покупця, а не іржавітиме просто неба.

Як зазначає начальник Управління приватизації об'єктів груп А, Д та Ж Фонду **Тетяна Буртняк**, процедура електронних торгів цікава покупцям, оскільки набагато простіша за класичну: не треба витрачати час для поїздок у Фонд для здачі до-

також немає жодного ризику, що конкурент може домовитися з продавцем. Крім того, каже пані Буртняк, виставлення об'єктів для продажу на зовнішньому торговельному майданчику дало можливість додаткової реклами й ефективного поширення інформації про продаж.

Сам покупець каже, що інформацію щодо продажу об'єкта знайшов звичним для себе способом в Інтернеті серед інших приватних оголошень у пошуковиках і, зваживши всі за і проти, подав заяву на участь в аукціоні. «З купівлею приватного майна, звісно, простіше – просто платиш заставу і береш участь в аукціоні. Ураховуючи, що це державне майно, довелося надати низку документів. Але їх можна надати в електронному вигляді та надіслати поштою. Хоча мені, наприклад, у той час зручніше було привезти їх на біржу самому», – ділиться досвідом покупець Олександр.

Тетяна Буртняк зазначає: «Зараз ми проводимо електронні аукціони фактично у тестовому режимі і виставляємо дрібні об'єкти, але ті, що вже багато років перебувають мертвим вантажем на утриманні держави. Сподіваємося, що вже найближчим часом на електронних торгах продаватиметься більшість об'єктів малої приватизації, адже для них необхідно якомога швидше знайти ефективних власників».

Електронні аукціони – інструмент боротьби з корупцією

Основні кроки проведення в електронній формі продажу об'єктів малої приватизації на аукціоні, у тому числі за методом зниження ціни

Електронні аукціони проводяться відповідно до Порядку проведення в електронній формі продажу об'єктів малої приватизації на аукціоні, у тому числі за методом зниження ціни, затвердженого наказом Фонду від 09.09.2015 № 1325, зареєстрованого в Мініюсті 25.09.2015 за № 1147/27592 (див. стор. 44 – 46, також наказ розміщений на сайті Фонду у рубриці «Нормативна база»).

Заяви на участь в аукціоні з продажу об'єктів в електронній формі подаються до організатора аукціону відповідно до вимог Порядку подання та розгляду заяви про включення до переліку об'єктів, що підлягають приватизації, та заяви про приватизацію щодо об'єктів державної власності груп А, Д та Ж, затвердженого наказом Фонду від 17.04.1998 № 772, зареєстрованого в Мініюсті 26.06.1998 за № 400/2840 (зі змінами).

На підставі отриманих у електронному вигляді заяв на участь в аукціоні та фотокопій документів – додатків до заяви, організатор аукціону за погодженням із замовником аукціону приймає рішення щодо реєстрації заявника в системі електронних торгів або відмови в ній. Про відмову в реєстрації заяви організатор аукціону повідомляє в електронній формі заявника до початку аукціону та письмово протягом трьох робочих днів з дня надходження заяви.

Причини для відмови полягають виключно у технічних моментах: неправильність оформлення документів та несплата реєстраційного внеску (10% від початкової ціни об'єкта аукціону), а також обмеження щодо участі у приватизації, пов'язані із захистом національних інтересів.

Протягом двох календарних днів з дати реєстрації заяви учасник аукціону надсилає на адресу організатора аукціону оригінал заяви на участь

в аукціоні у трьох примірниках та належним чином засвідчені копії додатків до заяви, а також докази надсилання цих документів.

Для участі в аукціоні покупець реєструється у системі електронних торгів, отримує пароль і логін доступу до системи та індивідуальний код. Брати участь в аукціоні мають право виключно зареєстровані учасники, що отримали код.

Проведення аукціону (з часу початку до часу закінчення подання цінових пропозицій) триває протягом строку, визначеного інформаційним повідомленням про продаж, яке опубліковано у газеті «Відомості приватизації».

Система електронних торгів автоматично визначає час надання цінових пропозицій, який не може бути однаковим. Точність встановлення часу – до 1 секунди.

Кожна наступна ціна, запропонована учасниками аукціону, повинна перевищувати попередню не менше ніж на 10% початкової ціни об'єкта.

Аукціон завершується, якщо протягом десяти хвилин від часу внесення останньої цінової пропозиції не надійшла більша цінова пропозиція. Якщо на час завершення аукціону не буде визначено переможця, аукціон може бути призупинений до 9.00 наступного робочого дня і далі аукціон може бути продовжений згідно з Порядком.

Переможцем аукціону в електронній формі визнається учасник, який запропонував найвищу ціну за об'єкт на час завершення аукціону.

Після закінчення аукціону система електронних торгів організатора аукціону автоматично формує протокол аукціону. Протокол аукціону затверджується замовником аукціону.

Прокладеним шляхом

«З лютого 2015 року ми проводимо електронні аукціони разом з Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, – розповів генеральний директор Універсальної товарно-сировинної біржі, радник Голови Фонду **Юрій Тараторін**. – Це відпрацьована прозора процедура, яка допоможе звести до мінімуму «людський фактор» і забезпечить прозорість аукціону. Наприклад, продавець з покупцем зустрічаються лише раз під час підписання договору купівлі-продажу».

За словами Юрія Тараторіна, на відміну від Фонду, який планує продавати через Інтернет виключно об'єкти малої приватизації, що коштують недорого, Фонд гарантування вкладів продає активи збанкрутілих банків і виставляє на продаж об'єкти за ціною 140 млн грн і більше. «Система відпрацьована, вона довела свою об'єктивність і дієздатність. Ні у кого не виникає запитань щодо прозорості процесу, – зазначає радник Голови Фонду. – Для України такий формат на часі, адже ми декларуємо боротьбу з корупцією. Електронний спосіб продажу дає можливість взяти участь в аукціоні всім охочим, хто має доступ до Інтернету».

Отримавши підтримку ідеї проведення електронних аукціонів в Уряді, Голова Фонду своїм наказом (див. стор. 44 – 46) запровадив зазначений спосіб приватизації, а також фахівці

біржі і Фонду спільно провели адаптацію системи он-лайн продажів.

«Робота тривала півроку, – каже пан Тараторін, – ми адаптували весь програмний продукт, розробили методіку, заюстували відповідний наказ і, нарешті, оголосили перший аукціон. Уся інформація є на сайтах Фонду та біржі, наразі працюємо над взаємозамінністю».

Фонд розраховує уже найближчим часом продавати на електронних торгах більшість об'єктів малої приватизації

Фонд готується залучити до електронних торгів й інші майданчики. Отже, діємо за принципом: чим більше – тим краще.

Перелік електронних торгів Фонду активно поповнюється. Після продажу Регіональним відділенням Фонду по Кіровоградській області згаданих контейнерів свої об'єкти виставили на продаж через електронні торги й інші регіональні відділення Фонду, зокрема по Київській та Запорізькій областях. На сайті Універсальної товарно-сировинної біржі www.utsb.kiev.ua кожне оголошення про проведення електронного аукціону виділено окремо на головній сторінці. На оновленому сайті Фонду www.spfu.gov.ua інформація щодо електронних аукціонів розміщена у блоці «Приватизація», рубриці «Електронні аукціони».

Фахівці Фонду вважають, що електронні аукціони з продажу державного майна стануть дієвим механізмом порятунку об'єктів малої приватизації, які за вмілого господарювання можуть приносити прибуток і власникам, і державі.

